

Jiří Švejda: *Havárie* (1975)

Zdena vystoupila a ohromena se postavila čelem k secesnímu průčelí žlutého stavení. Mohutné hnědé okenice s ocelově černým kováním vzbuzovaly respekt a dojem nedobytnosti. Prostorná slunečná terasa obroubená světlým lakovaným dřevěným zábradlím přímo vybízela k příjemnému posezení. Ta krása musela stát minimálně sto tisíc. Kde na to asi chlapec vzal, proběhlo jí hlavou, a hluchá k petrovým fanfarónským chvalozpěvům vešla dovnitř.

Páchlo tu zatuchlinou, a jak slunce vniklo do místnosti, obnažilo zvlhlou zeď. Zdena se otrásla náhlým chladem. "Nevím, proč si stěžuješ na nedostatek vody..."

"Tady v salónu se musí neustále topit, ale do večera to tu krb nádherně vyhřeje," blýskla po ní Regina očima. "Gino, vyvětrej tu a zatop v jídelně," řekl Petr a uklonil se jako hradní průvodce. "Zatím vás tady provedu..."

Přízemí kromě obrovitého salónu s muzeálním nábytkem zabírala prostorná jídelna a kuchyně s plynovým sporákem a ledničkou, televizní hala s tuctem křesel a okázale vypnutým promítacím plátnem, stylová pracovna s masívním psacím stolem (tady asi Petřík vymýšlí, jak vydělat co nejvíc peněz), prázdná komora pro budoucí koupelnu (patrně Kamilova práce) a místnůstka s nápisem SECES na dvěřích. Odtud je Petr vyvedl dřevěným vyřezávaným schodištěm do patra, před ozdobnou, jemně svařovanou mříž s mosazným nápisem CARPE DIEM.

"Užij života, neboť je velice krátký," pronesl pateticky a zasunul do zámku velký klíč.

"Podmínky sis k tomu vytvořil," řekl Kamil a uznale pokýval hlavou. "Ten spodek je skutečně fantastický..." "Je to víceméně reprezentativní část domu. Soukromí začíná teprve tady," Petr rozhodil obě těžká křídla mříže, ustoupil, přesně podle scénáře, a zvedl paži. "Prosím..."

Zdena pomalu vešla do horní haly. Vedly odtud čtvery dveře, po obou stranách veřejí stály lenošky potažené jemným tmavěmodrým manšestrem. Stěny byly vyzdobeny tmavými církevními obrazy, jakousi zbrojířskou veteší a kovovými plastikami. Bylo jí nevolno. Z chladného zatuchlého vzduchu, který zaplavil celý tento dům, z Petra, jenž s hokynářským mnutím rukou spouštěl tirády o původu a ceně jednotlivých částí vybavení, i z Kamila, pochlebničky žasnoucího nad každou tretkou.

Všechny čtyři horní pokoje byly ložnicového typu. Po jednom pro Petra a Reginu, dva pro návštěvy. Na stěnách japonské výšivky dovezené japonskými montéry budujícími v chemičce oxosyntézu, v knihovničkách žurnály a katalogy Neckermannova obchodního domu, cigarety a láhve s tvrdým alkoholem od německých montérů. Náhle nemohla pochopit, jak může takovýhle dům patřit jedinému člověku. Půl tisícovky žadatelů čeká v chemičce na byt. Tady by mohly žít čtyři rodiny. ..

"Pro koho to tu máte?" zeptala se. "Máte děti?"

Petr se nuceně zasmál. "Většinou pro obchodní jednání. Nic z toho není zadarmo... A děti jsou zbytečný přepych."

"Kolik jsi za to dal?" zeptal se Kamil.

"Není důležité, kolik jsem zaplatil, ale kolik to prezentuje. A tenhle barák se vším všudy v týhle době znamená víc jak dvě stě tisíc v trezoru. Otevřeně ti říkám, že zavedením dostatečného množství vody a postavením bazénu to bude o dobrých sto tisíc víc. Chci, abys věděl, že moje nabídka je skutečně seriózní. Dvacet tisíc a veškeré náklady k tomu. Domnívám se, že tvá... žena bude natolik tolerantní, aby ti poskytla dostatek volného času. Nemám pravdu?" usmál se na Zdena. Zdena žasla. Ten světák s desetiletou spekulantskou praxí hodlá zatáhnout Kamila do důkladně vykalkulovaného soukromého podnikání, které mu přinese nestydytý zisk, a ještě apeluje na mě. Prý tolerantní žena. A Kamil září jak lampión. Petr Šepka ho má v hrsti...

(...)

Vypil silnou kávu, oblékl si vatovaný kabát a vyrazil na další kilometrovou trasu mezi parními sprškami ke skládce železného odpadu, nejdražšímu smetišti závodu.

Přejímací dělník ležel ve velkém odřeném křesle, které v minulosti nepochybně bylo ozdobou kanceláře vysokého vedoucího pracovníka chemičky, usrkával kávu ze sklenky od hořčice a právě se chystal zapálit si z krabiček startek.

"Buď zdrav," halasně pozdravil Kamil, přidřepil si k němu a na zapatlanou desku stolu hodil bělostnou krabičku kleopater. "Zakuř si pro jednu něco lepšího," vybídl ho přátelsky.

Přejímač s převahou hýčkaného a předcházeného muže neochotně krabičku otevřel, krátkými zašmírovanými prsty vydlabal cigaretu, zapálil si, zkoumavě nadechl dým a souhlasně zabručel.

"Tak copak byste rád, pane inženýr?" konečně promluvil.

"Na procházku sem nejdu," zasmál se Kamil bodře a svým pohledem jako by přejímače oobjímal.

Tady totiž bylo výhodné a nezbytné postupovat nanejvýš citlivě. Přejímač znal skládku, jak vetešník svůj artikl. Bylo tu všechno, jen vědět, kde to hledat. Když přejímač chtěl, mohl najít vedle vyřazeného motoru s nepoškozeným statorem motor s rotorem v pořádku.

"Potřeboval bych šest půlených čerpadel a sto padesát metrů trubek," řekl vážným, nikoliv však prosebným tónem. Přejímač nahrbil záda, posmrkl a váhavě se zavrtěl. "Něco tam snad bude," kývl oknem s drátěnou mřížkou na rozlehlý dům. "Můžete se mrknout..."

"To bych toho našel... co takhle placenej průvodce?"

Přejímač přisvědčil, inkasoval tři stovky a během hodiny byla čerpadla i trubky žádaných velikostí složeny pod eternitovým přístřeškem, jen je odvézt.

Cestou na oběd Kamil zaplatil šest set korun za tunu šrotu a v dietní jídelně nad pohárkem

vychlazeného piva se rozhodl, že při nejbližší příležitosti požádá Petra o deset tisíc zálohy na náklady. Právě zakoupenou tunou šrotu je měl beze zbytku kryty.

Po obědě zašel za inženýrem Pecháčkem, konstruktérem prvního úseku, jemuž se už pět let vyhýbaly veškeré platové úpravy směrem nahoru, postěžoval si na shnilé vodovodní potrubí na chalupě, která je k mání za nějakých deset tisíc korun, a zdůraznil, že vody bude potřebovat moc a moc, neboť má v plánu vybudovat si u chalupy menší latifundii. Pechánek přimhouřil očička za brýlemi se slabounkými obroučkami, začal se zajímat o podrobnosti, v zápalu problému přehlédl, že chalupa s osmi místnostmi a sklepem pro tři čerpadla by musela stát minimálně pětkrát tolik, a po hodinovém výkladu měl na čtvrtce přehledně načrtnuto schéma vodovodního potrubí.

Za pouhé poděkování bude plán ke konci týdne hotov, usmíval se Kamil spokojeně. A na pauzáku. Tuší. Pecháček je spolehlivý člověk. Machr. Sice slabý a neudživý, ale kůň. Jak se říká, nemožné plní hned, zázraky do tří dnů" Kdyby měl ramena a lokty, bylo by proč se ho bát.

A Kamil v opojení z úspěšného průběhu zahájené akce dnes pohrdl kávou u Milady Kadlecové, protože je stejně vdaná a její dvojsmyslnosti jsou neškodné a pouze provokativní, zavřel se v kanceláři a do tří hodin přeložil dvě stránky textu. K dokonalé spokojenosti zbývalo zž jen jediné. Vymámit na Zdeně povolení ke stavbě. Povolení k inkasu třiveti tisíc.

(...)